

1. Několik slov úvodem

V počátcích osmdesátých let minulého století – tato slova zní opravdu zvláště, jsme společně s kamarádem cítili stále větší touhu se podívat trochu dál do světa. Oba jsme byli posedlí turistikou a cestováním, což nás mimochodem doposud neopustilo. Projezdili jsme několikrát téměř všechny tehdejší spřátelené státy mimo Čínu, Kubu a Severní Koreu, jinam jsme prostě nemohli. Jaromír měl mimořádné štěstí a dostal devizový příslib s povolením vycestovat, podíval se do Středomoří, později navštívil Japonsko. Ale to nás, především mne, nijak neuspokojovalo. Nádherné a poutavé cestopisy cestovatelů Hanzelky a Zikmunda jsme měli ohmatané od stálého pročítání stejně jako všechny podobné knížky, které se podařilo sehnat.

Chtěli jsme víc. Chtěli jsme cestovat, poznávat nové kraje, přírodu, historii a v neposlední řadě lidi. Chtěli jsme získat nejen zkušenosti, ale především kontakty s lidmi, kterým se podařilo dostat za hranice dál, nežli nám s možností se s někým domluvit a vycestovat do světa společně ve dvou či třech, nebo v nějaké expedici. Někam. Kamkoliv. To už nebyla touha, ale přímo posedlost.

Na podzim roku 1988 jsme s Jaromírem Polákem, po předchozích několikaměsíčních debatách, uspořádali první Setkání přátel turistiky a cestování ve vinařské obci Prosiměřicích u Znojma, kde oba bydlíme.

Na jedné z mnoha návštěv u Miroslava Zikmunda ve Zlíně. Vlevo je Jaromír Polák a vpravo Jaroslav Hladík, zakladatelé Klubu cestovatelů Hanzelky a Zikmunda GLOBE Prosiměřice.

A tak jsme se tehdy velkomyslně rozhodli CESTY, jak jsme setkání pojmenovali, označovat příslušným letopočtem. Netušili jsme, že se z této akce stane tradiční každoroční setkání několika stovek lidí se stejnou „krevní skupinou“ s touhou poznávat svět, že z nápadu u sklenky burčáku veltlínského zeleného, vznikne dnes velmi prestižní Klub cestovatelů Hanzelky a Zikmunda GLOBE o. s. Prosiměřice. Čestnými členy klubu se v následujících létech kromě naší slavné cestovatelské dvojice H+Z, stali další cestovatelské osobnosti jako například: Thor Heyerdahl, Josef Vágner, Zdeněk Thoma, Rudolf Krautschneider, Richard Konkolski, Vít Dostál, Vladimír Plešinger, Svetozár Krno a více jak třicítka dalších. V průběhu let nás Miroslav Zikmund každoročně v Prosiměřicích navštěvoval, a my jej mnohokrát ve Zlíně, jsme se spřátelili tak, že nám velkoryse nabídl tykání.... Neuvěřitelná pocta pro nás, pro mne.

Členové výkonného výboru Klubu cestovatelů Hanzelky a Zikmunda GLOBE Prosiměřice. Zleva Marie Zikmundová, Marcela Hladíková, čestný člen klubu Miroslav Zikmund, Květa Poláková, Jaromír Polák, Jaroslav Hladík (klubový archiv – CESTY 2012)

Pilně jsme korespondovali s různými lidmi, kteří se zapsali do cestovatelských análů, sháněli informace o spřízněných duších. Našlo se jich opravdu hodně: Jarda Hrdý, Karel Šmíd, Jirka Šíma, Mirek Kadlubiec, Lumír Pecold, Petr Rybář, Vladimír Bartoš, Vladimír Tkáč, Franta Roušar, Marie Hrušková a později legendy našeho cestování Jiří Hanzelka a především Miroslav Zikmund a další přátelé Tomáš Sadílek, Kamila a Libor Hnykovi a mnozí jiní.

Před prvním setkáním v roce 1988 jsem byl osloven Jardou Hrdým z Husince, se kterým jsem si asi rok pilně dopisoval. Vzhledem k tomu, že nedostal nikdy povolení vycestovat na vytoužený Západ, jezdil pravidelně do hor a pouští tehdejšího Sovětského svazu. Pro tuto oblast se stal skvělým znalcem a průvodcem. Já rovněž několikrát žádal o devizový příslib do Jugoslávie, Japonska, Indie, Mexika. Vždy přišlo pochopitelně nepochopitelné zamítnutí.

„Jardo, dávám dohromady parťáky s tím, že pojedeme na pár týdnů ke známým asi čtyři sta kilometrů severovýchodně od Moskvy do Ponazyreva a potom, ale asi příští rok opět do Uzbekistánu. Já už tam byl mnohokrát, znám tam spoustu lidí. Nechceš jet se mnou? Zajistím fiktivní pozvání od známých, tak zvaný „AB obmen“, není problém jet sami, ve třech či čtyřech. To je ideální sestava, víc poznáme, lépe se budeme přesunovat.“

Už dříve jsem byl několikrát v tehdejší Sovětském svazu – v kozáckém okolí Krasnodaru jako student na výměnné praxi pořádané Vysokou školou zemědělskou v Brně (dnešní Mendelova zemědělská univerzita) a později s bratrem a kolegou Jaromírem autem na Ukrajině, Gruzii, Azerbajdžánu a v Arménii. Dnes je to až směšné při vzpomínce na celonočním stání s termoskou čaje s rumem v mrazivé lednové noci v roce 1982 v dlouhé frontě před kanceláří Autoturistu v Brně, až v devět ráno otevřou s pochybnou nadějí zda koupíme poukaz pro cestu vlastním autem na přísně a přesně určenou a vymezenou trasu nazvanou v katalogu cestovky „Velký kavkazský okruh“. Takové to tehdy bylo cestování a navíc do „spřátelené“ země. Nevěřili nikomu, ani svým „nejvěrnějším přátelům“.

V samotném Rusku jsem ale nebyl, nepočítám li dva dvoudenní pobyty v Moskvě a v Irkutsku, při mezipřistání a přestupu v letu do Vietnamu a o rok později do Mongolska. Do tehdejšího SSSR se celá léta jezdilo jen kolektivně se zájezdy pouze po vyznačených "Potěmkinovských trasách", jak Jarda vtipně pojmenoval tyto hromadné zájezdy, do určitých oblastí, kde turisté žili jako ve skleníku a do kontaktu s běžným životem a velmi tvrdou realitou denního života se prakticky nikdy nedostali. Celá desetiletí byl tehdejší SSSR až do sametové

revoluce v roce 1989 náš vzor absolutně ve všem - vše měli lepší, kvalitnější, dřívě, první na světě atd. - prostě "země, kde dnes znamená včera" nebo „země světlých zítřků“, jak hlásala u nás tehdy s oblibou šířená hesla.

„Tábor socialismu“ se pomalu začal rozpadat, trhliny v umělém, dlouhou dobu násilím udržovaném systému se zvětšovaly. Gorbačovova glasnost' a perestrojka v Sovětském svazu začala nést ovoce, celkové politické uvolňování naznačovalo zajímavé zážitky, kontakty a poznatky, možnosti se dostat do zakázaných míst, kam ani místní lidé natož cizinci dřívě vůbec nesměli. Jardovu nabídku jsem bez váhání přijal.

Nelitoval jsem. Příští stránky jsou vzpomínkami na zajímavé, krásné dny a chvíle strávené v úplně zapomenutém kraji „kousek od Moskvy“, ve vesnicích obklopených hustými, nekonečnými lesy, močály s nadbytkem vody v okolí Ponazyreva. A neuvěřitelnými hejny komárů.

Příběhy a vzpomínkami z krajů, jímž protéká klidná řeka Vetluga, kde se čas tak nějak zastavil.....

Na návštěvě Miroslava Zikmunda ve Zlíně v roce 2013 při příležitosti jeho 94 narozenin. Zleva Jaromír Polák, starosta Prosiměřic Jiří Lukeš, čestný člen klubu a čestný občan městysu Prosiměřice Miroslav Zikmund, Květa Poláková, Jaroslav Hladík, Marcela Hladíková.